

Studium władania przed i po scaleniu gruntów (Skarb Państwa ANR)
wykonane w ramach projektu dla obiektu Wiercica (II nagroda)

SCALENIA NA ZAKRĘCIE

– Jestem głęboko przeświadczony o korzyściach płynących ze scalenia gruntów. Nie znam drugiego zabiegu na wsi tak silnie porządkującego przestrzeń rolno-produkcyjną, a równocześnie dającego tyle korzyści począwszy od uporządkowania stanu prawnego, a skończywszy na zagospodarowaniu poscaleniowym – stwierdził starosta częstochowski Andrzej Kwapisz podczas seminarium podsumowującego XXXIV Konkurs Jakości Prac Scaleniovych (Warszawa, 14 grudnia).

ANNA WARDZIAK

• WYNIKI KONKURSU

Do ostatecznej oceny oddziałowe sądy eliminacyjne powołane przez marszałków województw zgłosiły 4 projekty scalenia gruntów zatwierdzonych w latach 2007-10 (sfinansowane ze środków wspólnotowych) oraz 8 założeń do projektów scalenia opracowanych w tym samym okresie (wpisanych na listę operacji w ramach działania „Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa przez scalanie gruntów” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013). Główny Sąd Konkursowy

– pracujący w składzie: Jerzy Kozłowski (przewodniczący), Waldemar Władziński (sekretarz), Jan Bielański, Robert Kowalczyk, Edward Oszmiański i Jacek Wincenciak – przyznał 3 nagrody i wyróżnienie za projekty scalenia oraz 4 nagrody i 2 wyróżnienia za opracowanie założeń do projektów scalenia gruntów (szczegóły w ramach na następnej stronie).

Gratulując laureatom, sekretarz stanu w MRiRW Kazimierz Plocke powiedział: – Dziękuję wszystkim odważnym, którzy podjęli trud włączenia się do konkursu. Chcielibyśmy, żeby było was jeszcze więcej i żeby projekty, które realizujecie, były powszechnie znane.

– Szczególny szacunek należy się wykonawcom, którzy są na pierwszej linii

frontu podczas całego procesu scaleniowego i na każdym jego etapie poddawani są nieustannej presji – dodał z kolei dyrektor Częstochowskiego Biura Geodezji Józef Chmiel.

Zasadniczą część spotkania wypełniły prezentacje nagrodzonych projektów i wymiana zdobytych doświadczeń. Wyliczono kilka problemów związanych z realizacją scalenia, w tym m.in. niezgodności mapy ewidencyjnej z zasadniczą. Dyrektor Chmiel zwrócił uwagę na kwestię słabego zaangażowania gmin w scalenie. – W Polsce scalenia często boją się rolnicy. Ci z mojego pokolenia dobrze pamiętają kolektywizację. Sytuacja, kiedy państwo daje coś za darmo, wzbudza ich nieufność. Ale dziwię się samorządom gmin, które w wyniku scalenia uzyskują najwięcej korzyści, czyli tereny pod inwestycje, drogi i wiele innych, a mimo to tak rzadko występują z inicjatywą wykonania scalenia – podkreślił. Wyrażono też obawę, że może dojść do wyhamowania scalenia z innego powodu, który będzie wymagał większego niż dotąd zaangażowania gmin – chodzi o VAT.

NAGRODY I WYRÓŻNIENIE ZA PROJEKTY SCALEŃ GRUNTÓW

- **I nagroda** w wysokości 10 tys. zł dla zespołu geodetów z **Wojewódzkiego Biura Geodezji i Terenów Rolnych w Lublinie** w składzie: Andrzej Barański (kierownik zespołu), Barbara Suchora (oboje na fot. obok), Anna Rydzyska, Szymon Skromak, Krzysztof Masiukiewicz, Grzegorz Sawoniuk - za wzorową jakość wykonania projektu scalenia gruntów obiektu Andrzejów, Wincencin, Zastawie, gm. Urszulin (1929 ha).
- **II nagroda** w wysokości 8 tys. zł dla zespołu geodetów z **Częstochowskiego BGiTR** w składzie: Eugeniusz Chęć (kierownik zespołu), Joanna Leśnikowska - za bardzo dobrą jakość wykonania projektu scalenia gruntów obiektu Wiercica, gm. Przysłów (335 ha).
- **III nagroda** w wysokości 6 tys. zł dla zespołu geodetów **WBGiTR w Lublinie** w składzie: Tomasz Jabłoński (kierownik grupy scaleniowej), Jarosław Warda (kierownik zespołu), Adam Kurylak, Sławomir Kołodziejek - za dobrą jakość wykonania projektu scalenia gruntów obiektu Stanisławka, gm. Sitno (356 ha).
- **Specjalne wyróżnienie** dla zespołu geodetów z **WBGiTR w Lublinie** w składzie: Wojciech Niedzielak (kierownik zespołu), Roman Łukaszyk, Zbigniew Sawczuk - za realizację scalenia obiektu Hańsk Kolonia - Ujazdów, gm. Hańsk (1054 ha).

Od lewej: kierownik zwycięskiego zespołu Andrzej Barański, Barbara Suchora, dyrektor WBGiTR w Lublinie Stanisław Golec i jego zastępca ds. technicznych Bartosz Czech, wicedyrektor w MRiRW Jerzy Kozłowski

szybka nowelizacja ustawy o scalaniu i wymianie gruntów poprzez wprowadzenie zapisu, że scalanie gruntów oraz zagospodarowanie poscaleniowe jest zadaniem ustawowo zleconym staroście. Niestety, nie jest to możliwe do zastosowania w 2011 r.

Ponieważ od 1 stycznia 2011 r. wchodzi w życie znówelizowana ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych likwidująca de facto Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych, zwrócono się do samorządów województw o rozważenie możliwości pokrywania części kosztów zagospodarowania poscaleniowego. To rozwiązanie zdaniem dyrektora Kozłowskiego należałoby jednak stosować w ostateczności. Natomiast najbardziej sensownym wyjściem byłoby, gdyby gminy występowały z inicjatywą pokrycia kosztów podatku VAT ze swoich źródeł, uznając, że niektóre inwestycje z zakresu zagospodarowania poscaleniowego są ich zadaniem własnym. Takie stanowisko zajmuje na przykład Tadeusz Handor, członek Zarządu Powiatu Włodawskiego, odpowiedzialny za scalenia, który uważa, że VAT powinny pokrywać gminy w ramach pomocy finansowej dla powiatów. – Jeśli nie chcą tego robić, to scaleń tam nie należy wykonywać. W ramach zagospodarowania poscaleniowego można zrobić i drogę dojazdową, i poprawić parametry urządzeń melioracji szczygółowych, i wykonać niezbędne przepusty. Jednak nie da się tego zrobić bez uczestników scalenia, ale również bez zaangażowania gminy – dodaje.

● ILE ZROBIONO W RAMACH PROW?

Dyrektor Jerzy Kozłowski przedstawił podczas seminarium statystyki związane z realizacją scaleń gruntów. I tak, limit środków przyznaných na schemat I „Scalenie gruntów” w ramach PROW 2007-2013 wynosi 666,37 mln zł, a według stanu na 31

NAGRODY I WYRÓŻNIENIA ZA ZAŁOŻENIA DO PROJEKTÓW SCALEŃ GRUNTÓW

- **I nagroda** w wysokości 5 tys. zł dla zespołu geodetów z **WBG w Białymstoku** w składzie: Barbara Sielawa (kierownik zespołu), Mariusz Perkowski, Zbigniew Olszewski, Andrzej Auchimik - obiekt Andryjanki - Siekluki, gm. Boćki (pow. 2322 ha).
- **Dwie równorzędne drugie nagrody** po 4 tys. dla zespołów geodetów z:
- **Podkarpackiego BGiTR w Rzeszowie** w składzie: Zbigniew Kowalczyk (kierownik zespołu), Stanisław Grefenheim, Piotr Miśta - obiekt Pełnatycze, gm. Zarzecze (pow. 534 ha);
- **Krakowskiego BGiTR** w składzie: Andrzej Buda (kierownik zespołu), Krzysztof Karaś, Łukasz Gierat, Jacek Wiśniewski, Martyna Kula - obiekt tętownia, gm. Jordanów (pow. 981 ha).
- **III nagroda** w wysokości 3 tys. zł dla zespołu geodetów z **Częstochowskiego BGiTR** w składzie: Adam Banasiak (kierownik zespołu), Małgorzata Dobosz, Elżbieta Żurek - obręb Grabowa, gm. Łązy (pow. 1464 ha).
- **Dwa specjalne wyróżnienia** dla zespołów geodetów z:
- **Krakowskiego BGiTR** w składzie: Stefan Tokarczyk (kierownik zespołu), Sebastian Szarawara, Janusz Turchan, Stanisław Szymczyk, Łukasz Helmecki - za nowatorskie rozwiązania założeń do projektu scalenia gruntów obiektu Niedzieliska, Szczurowa, Rajsko, gm. Szczurowa (pow. 654 ha) łagodzącego skutki budowy drogi wojewódzkiej;
- **WBG w Białymstoku** w składzie: Barbara Sielawa (kierownik zespołu), Mariusz Perkowski - za wyróżniającą się jakość wykonania założeń do projektu scalenia gruntów obiektu Ogrodniczki, gm. Supraśl (pow. 264 ha) obejmującego likwidację wspólnoty gruntowej oraz szachownicy gruntów leśnych położonych w obszarze podmiejskim.

● NA CZYM POLEGA PROBLEM VAT?

W poprzednim Sektorowym Programie Operacyjnym „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006”, w ramach którego finansowane były scalenia, podatek VAT był kosztem kwalifikowalnym (a więc mógł być refundowany ze środków UE). Niestety, w nowym programie operacyjnym PROW na lata 2007-2013 urzędnicy unijni uznali, że VAT jest kosztem niekwalifikowalnym w przypadku, gdy beneficjentem pomocy w jakimkolwiek działaniu jest organ władzy publicznej (w scaleniach jest nim starosta reprezentujący właścicieli).

Jakie to kwoty? VAT stanowi 22% od 900 euro/ha (bo taka kwota jest kosztem kwalifikowalnym), czyli 198 euro/ha (ponad 700 zł). Minister finansów stoi na stanowisku, że przy obecnym stanie prawnym scalenie nie jest zadaniem starosty zleconym mu z zakresu administracji rządowej, nie może być więc finansowane z budżetu państwa. Zdaniem Jerzego Kozłowskiego, zastępcy dyrektora Departamentu Gospodarki Ziemią w MRiRW, rozwiązaniem mogłaby być

WBGiTR-y PO 1 STYCZNIA 2011 R. (JEDNOSTKI BUDŻETOWE)	
Dolnośląskie	Dolnośląskie BGiTR we Wrocławiu (wcześniej zakład budżetowy)
Kujawsko-Pomorskie	WBGiTR zlikwidowane 31 grudnia 2008 r.
Lubelskie	WBGiTR w Lublinie z 7 pracownikami (wcześniej zakład budżetowy z 4 oddziałami)
Lubuskie	WBGiTR w Zielonej Górze (wcześniej zakład budżetowy)
Łódzkie	Wojewódzkie Biuro Geodezji w Łodzi z 4 pracownikami od 1 lipca 2010 r. (wcześniej zakład budżetowy)
Małopolskie	Krakowskie BGiTR w Krakowie (wcześniej zakład budżetowy)
Mazowieckie	Mazowieckie Biuro Geodezji i Urzędzeń Rolnych z siedzibą w Ostrołęce z 2 oddziałami (wcześniej 2 zakłady budżetowe: WBGiTR w Ostrołęce oraz Warszawskie BGiUR w Warszawie)
Opolskie	WBGiTR zlikwidowane w 2003 r.
Podkarpackie	Podkarpackie BGiTR w Rzeszowie z 3 pracownikami terenowymi (wcześniej zakład budżetowy)
Podlaskie	Wojewódzkie Biuro Geodezji w Białymstoku od 31 sierpnia 2009 r. (wcześniej Podlaskie BGiTR Sp. z o.o., samorządowa spółka prawa handlowego)
Pomorskie	WBGiTR w Gdańsku od 1 stycznia 2008 r. z 2 pracownikami terenowymi (wcześniej zakład budżetowy)
Śląskie	Częstochockie BGiTR w Częstochowie oraz Beskidzkie BGiTR w Żywcu z 2 oddziałami (wcześniej 2 zakłady budżetowe)
Świętokrzyskie	Świętokrzyskie Biuro Geodezji w Kielcach od 1 lipca 2010 r. (wcześniej gospodarstwo pomocnicze)
Warmińsko-Mazurskie	WBGiTR zlikwidowane 30 czerwca 2000 r.
Wielkopolskie	Wielkopolski Zarząd Geodezji, Kartografii i Gospodarowania Mieniem w Poznaniu, który przejmie zadania Wielkopolskiego BGiTR w Poznaniu (jednostki budżetowej) wraz z zadaniami gospodarstwa pomocniczego WODGiK w Poznaniu
Zachodniopomorskie	WBGiTR zlikwidowane w 2001 r.

października 2010 r. złożono 66 wniosków na 311,28 mln zł, co stanowi 46,71% limitu. Z tego 40 wniosków rozpatrzono pozytywnie, a 15 odrzucono. Ponadto wydano 40 pozytywnych decyzji na łączną kwotę 191,12 mln zł (28,68% wykorzystania limitu) oraz złożono 31 wniosków o płatność opiewających na kwotę 18,24 mln zł. W 2010 r. szacunkowo (nie ma jeszcze dokładnych sprawozdań) scaleniami objęto obszar ok. 10 tys. ha, w 2009 r. 9947 ha; wielkość docelowa w ramach PROW wynosi 30 tys. ha.

Jeśli chodzi o sytuację w poszczególnych województwach, to według stanu na 31 sierpnia 2010 r. najwięcej wniosków złożyło i zarazem o najwięcej środków wnioskowało lubelskie (29 wniosków; 115,3 mln zł), w dalszej kolejności były: dolnośląskie (6 wniosków; 38,7 mln zł) i podkarpackie (6 wniosków; 37,4 mln zł).

Natomiast o żadne środki nie wystąpiły województwa pomorskie i lubuskie oraz te, w których nie funkcjonują WBGiTR-y (zachodniopomorskie, warmińsko-mazurskie, opolskie i kujawsko-pomorskie).

• JAKIE CZEKAJĄ NAS ZMIANY?

Przy okazji spotkania dyrektor Kozłowski poinformował, że 10 grudnia minister RiRW wydał zarządzenie nr 41 w sprawie powołania Zespołu ds. Systemu Scalania i Wymiany Gruntów. W skład zespołu wchodzi: dyrektor Departamentu Gospodarki Ziemią Zbigniew Abramowicz (przewodniczący) i zastępca Jerzy Kozłowski, sekretarz Anna Kowalczyk oraz członkowie: Maria Zwoleńska, Jan Bielański, Józef Racki, Zenon Pianowski, Ryszard Cymerman, Stanisław Kochański, Waldemar Dziedzic, Józef Chmiel, Mikołaj Smyk. Do zadań zespołu będzie

należało wypracowanie diagnozy funkcjonowania tego systemu, a także przygotowanie do 30 kwietnia 2011 r. docelowych rozwiązań ustrojowych, czyli założeń do nowej ustawy o scalaniu gruntów (w tym rozwiązań ułatwiających rozliczanie podatku VAT).

Jednak obecnie najistotniejszy jest – wynikający z ustawy o finansach publicznych z 27 sierpnia 2009 r. oraz przepisów ją wprowadzających – obowiązek zakończenia likwidacji WBGiTR-ów jako zakładów budżetowych z dniem 31 grudnia 2010 r. (dotyczy to dużej ich części). W nowej formie organizacyjnej – samorządowej jednostki budżetowej – biura te nie

mogą świadczyć usług scaleniowych na rynku (brać udziału w przetargach). Będą wykonywały swoje zadania wyłącznie na potrzeby samorządu województwa (lista BGiTR-ów, które będą działały w województwach od 1 stycznia 2011 r. w tabeli powyżej).

Tekst i zdjęcie ANNA WARDZIAK

Funkcję gospodarza seminarium pełnił Jerzy Kozłowski, a uczestniczyli w nim m.in. poseł Józef Racki, sekretarz stanu w MRiRW Kazimierz Plocke, dyrektor Departamentu Gospodarki Ziemią MRiRW Zbigniew Abramowicz, wiceprezes SGP Andrzej Pachuta, przedstawiciele WBGiTR-ów oraz starostowie zaangażowani w nagrodzone scalenia (Brzesk, Bielsk Podlaski, Częstochowa, Siemiatycze, Włodawa), a także reprezentanci urzędów marszałkowskich, wojewódzkich i pracownicy nauki uczelni geodezyjnych.

REKLAMA

4 995,- zł

CHC X20-B

5 mm dokładności po 60-minutowej sesji statycznej
współpraca z POZGEO
pakiet CHC Compass do post-processingu - po polsku
opcja KODGIS: 50 cm w czasie rzeczywistym
opcja PPK: 20 cm po 10 sekundach

GPS.PL

GPS.PL: Dystrybutor CHC w Polsce
tel. 12 637 71 49 www.gps.pl

cena netto przy kursie USD < 3,2 zł